

Euroopan komission Green City Accord -sitoumuksen allekirjoittaminen

VD/6026/04.00.00/2021

RV/HP/KR/JV/EV/AH

Green City Accord (GCA) on Euroopan komission aloite, jonka tavoite on parantaa ja edistää kaupunkien ympäristön terveellisyyttä EU:n alueella. Sen visiona on terveempi, puhtaampi ja vihreämpi kaupunki, jossa kaupunkilaisilla on ympäristön osalta turvallista asua ja työskennellä ja jossa ympäristö edistää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia. Green City Accordin allekirjoittamalla eurooppalaiset kaupungit sitoutuvat etsimään ratkaisuja kiireellisimpiin ympäristöhaasteisiin ja edistämään ekologista kestävyttä. Sitoumuksella edistetään myös kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) saavuttamista.

Green City Accordin voi allekirjoittaa Euroopan Unionin jäsenmaissa sijaitsevat yli 20 000 asukkaan kaupungit. Sitoumuksen on allekirjoittanut tähän mennessä 46 eurooppalaista kaupunkia. Suomesta allekirjoittajia ovat Helsinki, Lahti, Turku, Lappeenranta ja Hämeenlinna.

Green City Accord sisältää viisi osa-aluetta: ilmanlaadun parantuminen, veden laadun parantaminen ja vedenkäytön tehokkuus, kaupunkialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen, kiertotalouden edistäminen sekä melun vähentäminen. Allekirjoittamalla sitoumuksen, kaupunki sitoutuu jokaisella osa-alueella määrittämään perustason ja asettamaan EU:n minimitalvoitteet ylittäviä kunnianhimoisempia suojelutavoitteita, toteuttamaan toimenpiteitä yhtenäisellä tavalla, jotta tavoitteet voidaan saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, ja raporttoimaan toteutuksesta ja edistymisestä joka kolmas vuosi.

Sitoumuksen osa-alueilla on indikaattoreita, joiden kautta kaupunkien tulee kehittää ympäristöasioita vuoteen 2030 mennessä. Kaupungin tulee asettaa itse omat tavoitteensa yllä mainittujen eurooppalaisten tavoitteiden saavuttamiseksi seuraavan kahden vuoden aikana. Lisäksi on määritelty muutamia pakollisia indikaattoreita, joista jokaisen sitoumuksen allekirjoittajakaupungin on raporttoitava. Vantaan kaupungin omat tavoitteet tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi. Kun tavoitteet on asetettu, kaupunki raportoi Euroopan komissiolle toimenpiteiden etenemisestä kolmen vuoden välein.

Green City Accord tukee Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteita ja auttaa edistämään sen toimenpiteitä eurooppalaisen mallin avulla. Green City Accordin allekirjoittamalla kaupungit saavat komissiolta neuvontaa ja tukea, ja voivat oppia muilta sitoumuksen allekirjoittajakaupungeilta parhaita käytäntöjä ympäristötavoitteiden kehittämiseen verkoston yhteisissä tapaamisissa. Lisäksi kaupungit saavat myönteistä näkyvyyttä eurooppalaisella tasolla toimimalla edelläkävijöinä ekologisen kestävyden edistämässä.

Green City Accordin osa-alueiden tavoitteet

Tavoitteet on asetettu viidelle eri osa-alueelle:

- 1) Ilmanlaadun merkittävä paraneminen mahdollisimman pian pohjaten WHO:n ohjeistukseen ja EU:n ilmanlaatustandardeihin
- 2) Vedenlaadun merkittävä parantaminen eri vesimuodostumissa (esim. järvet, purot, joet, rannikkovedet) ja kestävä vedenkäyttö

- 3) Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden suojelu ja parantaminen sisältäen viheralueiden määrän ja laadun kaupungissa ja urbaanien ekosysteemien vähenemisen pysäyttämisen sekä niiden ennallistamisen
- 4) Kiertotalouden ja jätteiden käsittelyn kehittäminen parantamalla merkittävästi kotitalouksien jätteidenkäsittelyä, vähentämällä jätteiden syntyä ja sijoittamista kaatopaikalle sekä lisäämällä tuotteiden uudelleenkäyttöä, korjaamista ja kierrätystä
- 5) Melun vähentäminen tavoitteena päästä WHO:n suositusten mukaiselle tasolle.

Vantaan eteneminen tavoitteiden osalla

Kohta 1, ilmanlaatu: Ilmanlaadun seuranta tekee pääkaupunkiseudulla Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, jonka kanssa sitoumukseen liittymisestä on keskusteltu. Ilmanlaadun osalta Vantaalla ei ole toimintasuunnitelmaa, koska EU:n ilmanlaadun raja-arvot eivät ole ylittyneet.

Kohta 2, vesien laatu: Talous- ja jätevesiin liittyvä tavoitteet ovat HSY:n vastuulla. Talousvesi johdetaan Päijänne-tunnelia pitkin Päijänteeltä, mutta varavesilähteenä on Vantaanjoen vesi. Jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Helsingin Viikinmäen ja Espoon Suomenojan puhdistamoihin.

Vantaalla on Hulevesien hallinnan ohjelma, jossa on kuvattu hulevesien hallinnan prioriteettijärjestys. Suunnittelijoille on laadittu hulevesien hallinnan toimintamalliohjeistus. Vantaalla huleveden hallinta sisällytetään uusiin kaavoihin: mm. hulevedenhallinnan viivytyksaltaille tulee tilavaraukset ja vihertehokkuusluvun avulla ohjataan tonttikohtaisesti hulevesien hallintaa.

Kohta 3, kaupunkiluonnon monimuotoisuuden suojelu: Vantaan on tarkoitus laatia luonnon monimuotoisuuden seurantasuunnitelma. Lisäksi laaditaan kattavat luontotyyppiselvitykset kaupungin alueelta, koska luontotyyppien suojelun tehostaminen on myös luonnonsuojelulain uudistuksessa mukana. Lisäksi on valmisteltu Kattokasvilinjauksia, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä.

Kohta 4, kiertotalous ja jätteiden huolto: Vantaan kaupunki on mukana CIRCWASTE-sitoumuksessa, jossa on linjattu pääosin kaikki sitoumuksen tavoitteet, ja ne on integroitu Resurssiviisauden tiekarttaan. Jätehuollosta vastaa pääosin HSY. Rakentamisen osalla CIRCulT -hanke tukee ja toteuttaa kiertotalouteen liittyviä tavoitteita.

Lisäksi koskien kohtia 3 ja 4: Vantaalla on Resurssiviisauden tiekartta, jonka perustella on laadittu toimialakohtaiset toteutussuunnitelmat. Toimenpiteiden toteutuminen raportoidaan vuosittain ympäristövastuuraportissa, johon sisältyy ympäristötilinpito. Tiekarttaan sisältyy kohdan 4 kiertotalouden tavoitteita ja toimenpiteitä sekä osin kohdan 3 kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen liittyviä toimenpiteitä.

Kohta 5, melu: toimenpiteet voidaan sisällyttää melutorjunnan toimintasuunnitelmaan, jonka päivitystyö käynnistyy vuonna 2022. WHO:n ohjearvoihin pyritään, ja sitoumuksen varsinaisessa indikaattorilistauksessa on samat ohjearvot kuin Suomessa kansallisesti käytössä olevat.

Kaupunginjohtaja esittää, että Vantaan kaupunki liittyy Euroopan komission Green City Accord -sitoumukseen. Euroopan komission järjestelmään lisätään kaupunginhallituksen päätös, minkä lisäksi kaupunginjohtaja allekirjoittaa sitoumuksen.

Kaupunginhallitus 15.6.2021 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään allekirjoittaa Green City Accord -sitoumus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Green City Accord -sitoumus
- Green City Accord -sitoumuksen pakolliset indikaattorit

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

ympäristöjohtaja Katariina Rautalahti, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kansainvälisten asioiden päällikkö Elina Värtö, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi